

REFERAT Miljøudvalget d. 05-03-2024

Mødedato Tirsdag d. 05. marts 2024 kl. 13:00

Mødested Mødelokale 5

Mødedeltagere Poul Erik Jensen, A, Karsten Byrgesen, Løsgænger, Michael Nielsen,
C, Preben Friis-Hauge, V, Annette Lundgaard, V, Simon Sharif
Chowdhury , A, Martin Schmidt Konradsen, Ø

Indholdsfortegnelse

Orientering om principper for den årlige prioritering af jordforureningssager til oprensning #.....	3
Godkendelse af forslag til "Nye forureningsundersøgelser og oprensninger i 2024" #.....	5
Orientering om Jordforureningslovens muligheder og begrænsninger i indeklimasager #.....	7
Drøftelse af principper for opstilling af vedvarende energianlæg i råstofområder #.....	8
Godkendelse af miljøkonsekvensrapport for Lejrskov Syd, Kolding Kommune #.....	10
Godkendelse af råstoftilladelse uden for graveområde på matr. nr. 12a Veerst By, Veerst, Vejen Kon	13
Godkendelse af forslag til anvendelse af puljerne på området for Regional Udvikling og forslag til j	15
Orientering om aktuelle sager.....	20
Forslag til besigtigelser i 2024.....	21
Eventuelt.....	23
Næste møde.....	24
Underskriftsside.....	25

Punkt 1: Orientering om principper for den årlige prioritering af jordforureningssager til oprensning

24/6357

Resumé

Administrationen giver på mødet en orientering om principperne for prioritering af indsatsen over for jordforureninger med særlig fokus på boligejendomme.

Sagsfremstilling

Regionen udarbejder hvert år en arbejdsplan med nye videregående undersøgelser og oprensninger. Denne indsats er lovbestemt og miljøprioriteret og bygger på regionens strategi "Rent vand og jord" fra 2017. I den årlige arbejdsplan prioriteres et antal forureninger, der udgør en risiko for boliganvendelsen ud fra en miljøprioriteret betragtning.

I forbindelse med udvalgets drøftelse af arbejdsplanen for 2024 bad udvalget om en nærmere gennemgang af de forhold som vurderes, når en ejendom (særligt boligejendomme) enten udvælges eller ikke udvælges til arbejdsplanen.

De bærende principper for prioritering af indsatsen er:

1. Indsatsen over for grundvandstruende forureninger i områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande har højeste prioritet.
2. Indsatsen over for indeklimaproblemer på boliggrunde prioriteres højt.
3. Indsatsen i forhold til overfladevand og natur samt over for jordforurening med kontaktrisiko prioriteres sideordnet og kun i særlige tilfælde. Særlige tilfælde kan f.eks. være forurening med akut farlige stoffer eller særligt omfattende forureninger.

Når der konstateres en forurening på en boligejendom, som kan udgøre en risiko for boliganvendelsen, er der flere muligheder for håndtering af forureningen. Den ene mulighed er at tage ejendommen med i arbejdsplanen.

Jordforureningsloven indeholder desuden en værditabsordning, som har til formål at hjælpe boligejere der har købt en boligejendom uden at have kendskab til forureningen på købstidspunktet. Værditabsordningen fremskynder i langt de fleste tilfælde en videregående undersøgelse og oprensning af den forurening, der udgør en risiko for boliganvendelsen. Der er tale om en national ordning efter "først til mølle" princippet, og ordningen finansieres over finansloven.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen som udgangspunkt ikke har betydning for klimaet.

Indstilling

Det indstilles,

At udvalget tager orienteringen om principper for prioritering af indsatsen over for jordforurening med særlig fokus på boligejendomme til efterretning.

Beslutning i Miljøudvalget den 05-03-2024

Sagen blev taget til efterretning.

Punkt 2: Godkendelse af forslag til "Nye forureningsundersøgelser og oprensninger i 2024"

23/43160

Resumé

Den årlige arbejdsplan med forslag til nye videregående undersøgelser og oprensninger har været i offentlig høring fra 6. december 2023 til 17. januar 2024.

Administrationen fremlægger hermed forslag til behandling af de indkomne kommentarer med henblik på endelig vedtagelse af den årlige arbejdsplan for 2024.

Sagsfremstilling

Forslag til nye videregående forureningsundersøgelser og oprensninger omfatter den del af den videregående indsats, som skal besluttet for 2024. Det er lovpligtigt for regionerne at udarbejde arbejdsplanen.

En stor del af regionens øvrige aktiviteter på jordforureningsområdet i 2024 er allerede besluttede, fordi de enten er lovbundne, videreført fra tidligere, akut igangsat eller er fastlagt i tidligere handleplaner.

Forslag til "Nye forureningsundersøgelser og oprensninger i 2024" er udarbejdet på grundlag af principperne i Jordforureningsstrategi 2017. I strategien har beskyttelse af grundvandet højeste prioritet, og målet er at opnå 'mest godt grundvand for pengene'. Regionens arbejde er inddelt efter forskellige prioriteringer ud fra dette rationale. Indeklimaproblemer i boliger er også højt prioriteret, mens kontaktrisiko prioriteres lavere. I særlige tilfælde prioriteres en indsats af hensyn til overfladevand.

Forslag til "Nye forureningsundersøgelser og oprensninger i 2024" har efter Miljøudvalgets godkendelse været fremlagt i offentligt høring fra 6. december 2023 til og med 17. januar 2024 på regionens høringsportal og desuden været udsendt direkte til berørte grundejere, kommunerne samt vandforsyningernes to brancheforeninger: Dansk Vand- og Spildevandsforening og Danske Vandværker.

Flere grundejere har henvendt sig med opklarende spørgsmål, som er blevet besvaret løbende. Der er modtaget høringsvar fra Odense Kommune, Middelfart Kommune, Vejle Kommune og Nyborg Kommune. Ærø Kommune har ingen bemærkninger og tager forslaget til efterretning.

Administrationen fremlægger hermed forslag til behandling af de indkomne kommentarer med henblik på endelig vedtagelse af arbejdsplanen for 2024. Kommentarerne er gengivet i bilag 2 sammen med administrationens forslag til besvarelse og behandling af kommentarerne. Høringssvar fremgår af bilag 3. Kommentarerne giver ikke anledning til at foreslå ændringer i listen over, hvor regionen skal gennemføre nye videregående undersøgelser og oprensninger i 2024. Listen med de foreslåede nye undersøgelser og oprensninger kan ses i bilag 1. Her fremgår prioriteringsgrundlaget, og der er indtegnet kort over lokaliteternes geografiske placering. Kortene viser både de undersøgelser og afværger, der er overført fra 2023 samt de nye i 2024.

Administrationen foreslår at starte nye videregående undersøgelser og oprensninger på 48 lokaliteter. Ved oprensning forstås en afværgeindsats, som sikrer mod, at forureningen kan udgøre en risiko. Der kan således efterlades en forurening, hvis det er dokumenteret, at den ikke udgør nogen risiko.

Miljøudvalget kan efter delegation fra Regionsrådet beslutte det årlige arbejdsprogram for jordforureningsområdet.

Klimavurdering

De videregående undersøgelser og oprensninger ventes ikke have væsentlig betydning for klimaet eller at bidrage til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles:

- At de indkomne kommentarer besvares som foreslået af administrationen, jf. bilag 2.
- At arbejdsplanen for 2024 ” Nye forureningsundersøgelser og oprensninger 2024” godkendes.

Beslutning i Miljøudvalget den 05-03-2024

Indstillingen blev tiltrådt.

Bilag

Bilag 1: Nye forureningsundersøgelser og oprydninger i 2024

Bilag 2: Notat om behandling af indkomne kommentarer til Nye forureningsundersøgelser og oprensninger i 2024

Bilag 3: Samlede høringssvar

Punkt 3: Orientering om Jordforureningslovens muligheder og begrænsninger i indeklimasager #

24/2329

Resumé

Udvalget besøgte ejendommen Kiddesvej 1, Vejle den 10. oktober 2023. Her fik udvalget en rundvisning og fik fortalt om den igangsatte afværgeforanstaltning over for indeklimapåvirkning fra et tidligere renseri på ejendommen, som Regionens gennemfører. Udvalgets medlemmer stillede en række spørgsmål om, hvordan reglerne om jordforurening fungerer.

Der gives på mødet en orientering om de udfordringer, som indeklimasager kan give og hvilke regler, som regionen i dag skal følge. Det indstilles, at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Regionens indsats er fastlagt i Jordforureningsloven. Regionens skal blandt andet undersøge og afværge forureninger, der udgør en risiko for indeklimaet i boliger. Når regionen rydder forureninger op, er formålet at fjerne risikoen. Ikke al forurening fjernes, men der fjernes forurening indtil, at der ikke er en risiko mere. I indeklimasager vil afværgeforanstaltninger sikre, at der ikke fremover er en uacceptabel påvirkning af indeklimaet. Jordforureningsloven giver ikke regionerne hjemmel til at gå videre end dette.

Boligejere er med regionens indsats sikret, at de kan bo i deres bolig sundhedsmæssigt forsvarligt i forhold til den forurening, der findes på deres grund. Men boligejere, der bor på en forurenede grund, kan opleve, at deres ejendom taber i værdi. Jordforureningsloven indeholder ikke hjemmel til at dække evt. økonomisk værditab som følge af forurening, og dermed har regionen ikke hjemmel til at gå videre end det.

Regionen kan i særlige tilfælde indgå aftale om overtagelse af en ejendom i stedet for at gennemføre en afværge. Det fremgår direkte af jordforureningsloven. Regionens er ikke forpligtiget til at overtage en ejendom, men skal udvise økonomisk ansvarlighed. Regionens foretager en økonomisk proportionalitetsvurdering i den enkelte sag. Efter jordforureningslovens principper kan et opkøb overvejes, når en afværge vil koste mærkbart mere end et opkøb.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles,

At udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i Miljøudvalget den 05-03-2024

Sagen blev taget til efterretning.

Punkt 4: Drøftelse af principper for opstilling af vedvarende energianlæg i råstofområder

24/391

Resumé

Arealanvendelsen i Danmark er under pres, og administrationen modtager et stigende antal henvendelser om anden anvendelse af råstofområder, heriblandt henvendelser om etablering af vedvarende energi-anlæg (herefter VE-anlæg). Flere af disse anmodninger har været behandlet i regionsrådet.

Regionsrådet har på mødet den 18. december 2023 bedt miljøudvalget om at drøfte principper for anvendelse af områder under råstofplanen, hvor der ikke er påbegyndt gravning. På mødet forelægges et oplæg til drøftelse af sådanne principper.

Sagsfremstilling

I råstofplanen reserveres arealer til råstofindvinding. Det betyder, at kommunen som udgangspunkt, ikke kan give tilladelse til en ændret arealanvendelse, der forhindrer råstofindvinding. Administrationen modtager årligt 70-80 henvendelser om anden anvendelse af råstofområder, heraf ca. 10 henvendelser vedrørende VE-anlæg.

Nogle typer af anlæg/aktiviteter er af permanent karakter eller medfører jordarbejder, der gør at råstofressourcer på arealet efterfølgende er utilgængelige eller uegnet som råstof. Én undtagelse herfor er solcelleanlæg, hvor der opstilles stativer og nedgraves kabler i det øverste jordlag, mens råstofferne i øvrigt ikke forstyrres. Råstofferne er dog utilgængelige i den periode solcelleanlægget er på arealet. Solcelleparker planlægges med en levetid på 30 år. Det kan derfor i nogle tilfælde give mening at opstille solceller i råstofområder, hvis det kan accepteres, at ressourcen beslaglægges i en længere periode.

Politisk behandling af ønsker om solcelleanlæg

Miljøudvalget har delegation til at give samtykke til anden anvendelse end udlagt i gældende råstofplan, mens administrationen har delegation til at give udtalelser til kommuner om arealanvendelser i relation til råstofplanen, herunder i sager af underordnet karakter at give samtykke til anden anvendelse end udlagt i gældende råstofplan.

Miljøudvalget er blevet præsenteret for en række sager om opstilling af solceller over det seneste år. I flere af disse sager har udvalgsmedlemmer gjort brug af standsningsretten, hvorfor sagerne er behandlet i regionsrådet. På denne baggrund, samt på baggrund af en initiativsag, har regionsrådet anmodet miljøudvalget om at drøfte principper, der kan sikre, at udlagte områder i råstofplanen, hvor der ikke er påbegyndt gravning, ud fra en konkret vurdering delvist kan bruges til vedvarende energi i et afgrænset åremål.

Administrationen har udarbejdet et oplæg til drøftelse i miljøudvalget. Oplægget findes i notatet ”Principper for balance mellem VE-anlæg og råstofområder”, der er vedlagt som bilag 1. På baggrund af udvalgets drøftelse udarbejder administrationen et forslag til principper, der efterfølgende skal godkendes i regionsrådet. Principperne kan anvendes, når ”ikke underordnede” sager om opstilling af VE-anlæg behandles i miljøudvalget. Principperne bliver således, når de er godkendt, udtryk for, hvad der som udgangspunkt inddrages i den konkrete vurdering i forbindelse med miljøudvalgets behandling af fremtidige sager om solceller i råstofområder.

Som baggrundviden for drøftelsen i miljøudvalget er notatet fra initiativsagen om emnet fra regionsrådsmødet 18. december vedlagt som bilag 2. I dette notat er der beskrivelser af arealerne, der er med i råstofplanen, forhold af betydning for hvornår råstoffer indvindes, samt en beskrivelse af den hidtidige praksis ved ønsker om anden arealanvendelse i råstofområder.

Klimavurdering

Drøftelsen af principper har ikke betydning for klimaet. Senere vedtagelse af principper kan give et mere gennemsigtigt billede af, hvad der lægges til grund for accept midlertidig opstilling af solceller i råstofområder.

Indstilling

Det indstilles,

At miljøudvalget drøfter midlertidig anvendelse af råstofområder til opstilling af VE-anlæg, med henblik på at administrationen udarbejder endeligt forslag til principper for, hvordan det kan sikres, at udlagte områder i råstofplanen, hvor der ikke er påbegyndt gravning, ud fra en konkret vurdering delvist kan bruges til vedvarende energi i et afgrænset åremål.

Beslutning i Miljøudvalget den 05-03-2024

Miljøudvalget drøftede midlertidig anvendelse af råstofområder til opstilling af VE-anlæg, med henblik på at administrationen udarbejder endeligt forslag til principper for, hvordan det kan sikres, at udlagte områder i råstofplanen, hvor der ikke er påbegyndt gravning, ud fra en konkret vurdering delvist kan bruges til vedvarende energi i et afgrænset åremål. De faldne bemærkninger indgår i det videre arbejde.

Bilag

Notat - principper for opstilling af VE-anlæg i råstofområder.pdf

Notat - baggrund for drøftelse af principper for opstilling af VE-anlæg i råstofområder.pdf

Punkt 5: Godkendelse af miljøkonsekvensrapport for Lejrskov Syd, Kolding Kommune

22/12329

Resumé

PST- gruppen ApS har ansøgt om indvinding af sand, sten og grus på matr. nr. 9t, 10s, 13a og 13d Lejrskov By, Lejrskov i Kolding Kommune. Det ansøgte areal er på 39,6 ha. Når det ansøgte areal er på mere end 25 ha, er der krav om, at ansøger skal lave en miljøkonsekvensrapport. Miljøkonsekvensrapporten vurderer grusgravens påvirkninger på det omkringliggende miljø.

Administrationen indstiller, at miljøudvalget godkender, at miljøkonsekvensrapporten for Lejrskov Syd kan danne grundlag for råstof tilladelsen.

Sagsfremstilling

PST- gruppen ApS har den 3. februar 2022 søgt om en 10-årig tilladelse til indvinding af sand, sten og grus. Det ansøgte areal er på 39,6 ha og er udlagt som graveområde i Råstofplan 2020. Når det ansøgte areal er på mere end 25 ha, er der krav om, at ansøger skal udarbejde en miljøkonsekvensrapport.

Miljøkonsekvensrapporten vurderer påvirkningen fra driften på det omkringliggende miljø ud fra forskellige emner afgrænset af regionen. Det er emner som fx grundvandspåvirkning, støj, støv trafik, beskyttet natur og de særligt beskyttede bilag IV-arter.

Indholdet i miljøkonsekvensrapporten

Der søges om at indvinde 600.000 m³ sand, sten og grus årligt, hvoraf 100.000 m³ er under grundvandsspejlet. Der vil blive gravet til mellem 8-18 meter under terræn. Driftstiden vil være kl. 7-18 mandag til fredag, og læsning samt udlevering vil foregå mellem kl. 6-18 mandag til fredag og 8-14 lørdage.

Ifølge trafikvurderingen i miljøkonsekvensrapporten vil antallet af lastbiltransporter i gennemsnit være ca. 18 kørsler pr. time ind og ud af råstofgraven, hvilket vurderes at være af mindre betydning i forhold til den øvrige trafik på Koldingvej.

Der er udarbejdet støjberegning i forbindelse med ansøgningen. Beregningen viser, at de vejledende grænseværdier for ekstern støj fra virksomheder kan overholdes med de planlagte støjvolde ved nærmeste beboelser.

Der er ingen beskyttede naturtyper (naturbeskyttelseslovens §3) inden for det ansøgte areal, men der findes overdrev, enge og moser i nærområdet mod syd, vest og øst for det ansøgte projekt. I miljøkonsekvensrapporten vurderes støv at kunne udgøre en trussel mod naturtilstanden for overdrev, men på grund af afstanden og da hovedparten af råstofindvindingen foregår 8-18 meter under terræn, vurderes støvpåvirkningen ikke at påvirke overdrevet væsentligt. Øvrige støvgener håndteres ved vanding. I rapporten vurderes det, at de øvrige beskyttede naturtyper ikke påvirkes på grund af afstanden til indvindingsarealet.

Ved feltundersøgelser er der fundet otte arter af flagermus inden for projektarealet, i nærområdet findes desuden spidssnudet frø, stor vandsalamander og birkemus. Disse er alle særligt beskyttede bilag IV-arter. Spidssnudet frø og stor vandsalamander forekommer begge i området omkring det ansøgte areal, men der er ingen forekomster af arterne eller egnede yngle og rasteområder inden for arealet. Arealet er heller ikke egnet levested for birkemus.

Læhegn på det ansøgte areal fungerer som ledelinjer for flagermusene, og ejendommen Koldingvej 78 fungerer sandsynligvis som yngle- og rasteområde for en koloni af flagermus. Ejendommen Koldingvej 78 skal nedrives og læhegnene fjernes, som råstofindvindingen skrider frem. For at undgå skade på flagermusenes fouragerings- og yngleområder, tilrettelægges nedrivningen af Koldingvej 78 til at finde sted i de perioder af året, hvor flagermusene ikke er afhængige af bygningerne til yngel eller rast. Læhegnene bevares så længe som muligt, men der vil være nogle år, hvor flagermusene skal flyve en anden vej til deres fourageringsområder. Det vurderes, at ejendommen kan nedrives uden at beskadige den økologiske funktionalitet for flagermusene i området, når det sker uden for flagermusenes yngleperiode og ved at følge anbefalingerne i Forvaltningsplan for flagermus. Det vurderes samtidig, at projektet kan gennemføres uden at skade de øvrige beskyttede arter i nærheden af projektarealet. Tiltagene til beskyttelsen af flagermus og øvrige beskyttede arter sikres med vilkår i råstofstilladelsen.

Efter indvinding skal der efterbehandles til sø og næringsfattig natur, som tilpasses det omgivende landskab bedst muligt.

Hvad er der kommet ind under den offentlige høring af miljøkonsekvensrapporten?

Den offentlige høring har fundet sted fra den 29. november 2023 til 31. januar 2024. Der er indkommet bemærkninger fra Energinet og tre myndigheder: Kolding Kommune, Haderslev Stift og Museum Sønderjylland. Museum Sønderjylland og Haderslev Stift har intet yderligere at bemærke.

Energinet Eltransmission anmoder om, at der i miljøkonsekvensrapporten indarbejdes et afsnit om respektafstande for at give betryggende sikkerhed ved arbejde i nærheden af elforsyningsanlæg. Kolding Kommune har bemærkninger til vurdering af en eventuel visuel påvirkning af landskabet på længere afstand og sikring mod forurening af grundvandet.

Administrationen vurderer, at bemærkningerne fra Kolding Kommune imødekommes ved en præcisering i rapporten og ved vilkårsstillelse i selve råstofstilladelsen. Administrationen vurderer at bemærkningerne fra Energinet Eltransmission kan imødekommes med vilkår i råstofstilladelsen.

Regionsrådet delegerede på mødet den 24. januar 2022 beslutningskompetencen til Miljøudvalget til at godkende, at miljøkonsekvensrapporten kan danne grundlag for administrationens råstofstilladelse.

Klimavurdering

Beslutningen vedr. godkendelse af miljøkonsekvensrapporten for Lejrskov Syd har ikke i sig selv betydning for klimaet

Indstilling

Det indstilles,

At Miljøudvalget godkender, at miljøkonsekvensrapporten for Lejrskov Syd kan danne grundlag for råstofstilladelsen.

Beslutning i Miljøudvalget den 05-03-2024

Indstillingen blev tiltrådt.

Preben Friis-Hauge deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Oversigtskort Lejrskov Syd.pdf

Miljøkonsekvensrapport råstofgrav Lejrskov Syd inkl bilag

Indkomne bemærkninger til Miljøkonsekvensrapport for Lejrskov Syd

Punkt 6: Godkendelse af råstoftilladelse uden for graveområde på matr. nr. 12a Veerst By, Veerst, Vejen Kommune #

22/40512

Resumé

Arkil A/S – Stürup har fremsendt ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på dele af matr. nr. 12a Veerst By, Veerst i Vejen Kommune. Ud af ansøgte areal på 6,6 ha er der 0,5 ha uden for graveområde i Råstofplan 2020.

Der er tale om en forlængelse af en eksisterende grusgrav, hvilket i henhold til retningslinje 7.4.1 i Råstofplan 2020 muliggør, at der meddeles tilladelse uden for graveområderne, så længe der ikke tilsidesættes andre væsentlige interesser.

Administrationen indstiller, at Miljøudvalget godkender, at der kan meddeles tilladelse til indvinding på hele det ansøgte areal.

Sagsfremstilling

Arkil A/S – Stürup har søgt om en femårig tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af op til 100.000 m³ sand, sten, og grus, heraf 30.000 m³ under grundvandsspejlet, om året på dele af matr.nr. 12a Veerst By, Veerst i Vejen Kommune. Ansøgte areal dækker over 6,6 ha, hvoraf 0,5 ha er uden for Råstofplan 2020. Der har været råstofindvinding på arealet siden 2009, og området er løbende blevet efterbehandlet. Det er således blot de sidste råstoffer, som mangler at blive indvundet i grusgraven. Efter råstofindvinding skal projektarealet efterbehandles til glampinghytter og naturområde.

Der blev senest i januar 2020 meddelt tillæg til indvindingstilladelsen. Tillægget var ikke en forlængelse af råstoftilladelsen, men en mindre arealudvidelse af grusgraven. Indvinder har nu ansøgt om forlængelse af indvindingstilladelsen, da råstofindvindingen ikke er afsluttet.

Der er tale om en forlængelse af en eksisterende grusgrav, hvilket i henhold til retningslinje 7.4.1 i Råstofplan 2020 muliggør, at der meddeles tilladelse uden for graveområderne, så længe der ikke tilsidesættes andre væsentlige interesser.

Det blev på regionsrådsmødet den 24. januar 2022 besluttet, at Miljøudvalget har delegation til at beslutte, at der kan meddeles tilladelse til råstofgravning uden for de udlagte graveområder.

Partshøringen af råstoftilladelsen er forløbet i perioden den 16. januar 2024 til den 13. februar 2024. Der er modtaget tre høringssvar fra hhv. Slots- og Kulturstyrelsen, Ribe Stift, og Vejen Kommune, som ingen havde bemærkninger eller indvendinger til udkastet af råstoftilladelsen.

Klimavurdering

Beslutningen vedr. meddelelse af råstoftilladelse på hele det ansøgte areal for Veerst Grusgrav har ikke i sig selv betydning for klimaet.

Indstilling

Det indstilles,

At Miljøudvalget godkender, at der meddeles tilladelse til råstofindvinding på hele projektarealet inkl. de 0,5 ha uden for graveområde på matr. nr. 12a Veerst By, Veerst i Vejen Kommune.

Beslutning i Miljøudvalget den 05-03-2024

Indstillingen blev tiltrådt.

Preben Friis-Hauge deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 - Oversigtskort, råstofindvinding på matr nr 12a Veerst

Bilag 2 - Råstoftilladelse, 12a Veerst i Vejen Kommune

Punkt 7: Godkendelse af forslag til anvendelse af puljerne på området for Regional Udvikling og forslag til justering af den økonomiske fordeling mellem puljerne

23/46361

Resumé

I budgetaftale 2024 er det aftalt, at der skal være et serviceeftersyn af puljerne på området for regional udvikling i foråret 2024. Serviceeftersynet vedrører uddannelsespuljen, kulturpuljen, udviklingspuljen og teknologiudviklingspuljen. Det indstilles, at det anbefales regionsrådet at godkende forslag til puljernes fremtidige anvendelse, Uddannelses- og Kulturpuljens kriterier ved behandling af ansøgninger, samt at forslag til justering af den økonomiske fordeling mellem puljernes indgår i budgetforhandlingerne for budget 2025.

Sagsfremstilling

I henhold til budgetaftale 2024 skal der i foråret 2024 gennemføres et serviceeftersyn af puljerne, der samlet er på ca. 45 mio. kr., på området for Regional Udvikling. Formålet er, at der løbende arbejdes med at skærpe prioriteringen op imod visionerne i ”Sammen om Fremtidens Syddanmark”. Endvidere skal en eventuel fortsættelse af teknologiudviklingspuljen efter 2024, herunder størrelsen og finansieringen af denne inden for det samlede budget for Regional Udvikling, indgå i det samlede serviceeftersynet.

Den samlede budgetaftaletekst vedr. serviceeftersynet er vedlagt som bilag 1.

Som led i serviceeftersynet af puljerne på Regional Udviklings område er der til brug for de politiske drøftelser udarbejdet:

- A. Et statusnotat for hver af de 4 puljer på området for Regional Udvikling.
- B. Forslag til puljernes fremtidige anvendelse og prioritering.

Ad. A. Statusnotater

Der er udarbejdet et statusnotat for hver af de 4 puljer på området for Regional Udvikling, der beskriver puljernes anvendelse under Regional Udviklingsstrategi 2020-2023 ”Fremtidens Syddanmark”. De omhandler flg. temaer: Formål og mål, økonomi, temaer, karakteristik af tilskudsmodtagerne, tilskuddets geografiske dækning, resultater, særlige erfaringer, problemstillinger og udfordringer, hjemmel og tilskudsadministration.

Der er vedlagt uddybende statusnotater for uddannelsespuljen, kulturpuljen, udviklingspuljen og teknologiudviklingspuljen.

Ad. B. Forslag til puljernes fremtidige anvendelse

Den regionale udviklingsstrategi 2024-2027 ”Sammen om fremtidens Syddanmark” er rammen for den regionale udviklingsindsats. Puljerne er et blandt flere instrumenter til at realisere strategien.

Regionsrådet godkendte på mødet den 18. december 2023 i sagen ”Godkendelse af tilskud til pilotprojekt og tiltag i forlængelse af anbefalingerne fra Borgersamling Bæredygtigt Forbrug”, at det undersøges hvilke muligheder, der er for i højere grad at anvende puljerne til at prioritere indsatser, der bidrager til at løse klimaudfordringen. Dette er indarbejdet neden for.

Endelig vil administrationen i den kommende tid gennemgå tilskudsadministrationen af puljerne med henblik på at identificere mulige forenklinger, så administrationen af projekterne søges lettet i projektperioden under hensyntagen til god forvaltning af offentlige midler.

Uddannelsespuljen

Uddannelsespuljen foreslås opdelt i to: mindre og større uddannelsesprojekter. Mindre projekter skal være nemmere at søge, men afgrænses fx beløbs- og periodemæssigt i forhold til de større projekter, hvor administrationen også i større omfang end i dag kan arbejde med at initiere og følge projekter, som uddannelsesinstitutionerne er ansøger på. Der planlægges derudover en temaannoncering, hvor der indkaldes projektansøgninger med fokus på klima og bæredygtighed i løbet af strategiperioden. Endvidere vil administrationen i den kommende tid arbejde videre med at styrke fokus på udbredelse af projekterfaringer bl.a. ved i højere grad at anvende eksisterende fora og en mere aktiv tilgang til udbredelse i administrationen.

Endelig foreslås en justering af kriterierne, således at større uddannelsesprojekter fremadrettet vurderes ud fra fem kriterier og mindre uddannelsesprojekter ud fra tre kriterier i stedet for de tidligere otte kriterier. Forenklingen af kriterierne forventes bl.a. at lede frem til en administrativ forenkling af ansøgningsmaterialet.

Kulturpuljen

For kulturpuljen foreslås, at regionen i højere grad arbejder med og støtter større, strategiske satsninger, indsatser der styrker brede samarbejder og bidrager til at udbrede erfaringer på tværs af kulturinstitutioner samt indsatser, der styrker kulturinstitutioners muligheder for at bidrage til at løse samfundsudfordringer og tematikker i den regionale udviklingsstrategi. De resterende midler foreslås i lighed med den foregående strategiperiode opslået igennem åbne ansøgningsrunder.

Endelig foreslås det, at antallet af kriterier, som ansøgningerne vurderes ud fra, reduceres fra de nuværende otte til fremadrettet seks (herunder et kriterium vedr. social, klima og miljømæssig bæredygtighed), da der vurderes at være overlap imellem flere af de nuværende kriterierne.

Udviklingspuljen

Udviklingspuljen foreslås videreført i dens nuværende form med visse mindre justeringer, herunder at puljens navn ændres til ”Strategipuljen”.

Puljen har fortrinsvis fokus på at iværksætte større initiativer, som - via relevante partnerskaber - bidrager til at understøtte strategiske satsninger på tværs af udviklingsstrategiens visioner og forstærkere. Videre lægges der vægt på, at en del af de støttede initiativer har fokus på klima og bæredygtighed.

Det tilstræbes, at især Udvalget for Regional Udvikling i det enkelte kalenderår har en tidlig drøftelse af ønsker til initiativer, så disse efterfølgende fx kan konkretiseres og behandles og/eller spilles ind i forbindelse med kommende budgetforhandlinger. Derudover kan administrationen foreslå ideer, der måtte opstå med afsæt i bl.a. samarbejdet med regionens partnere.

Teknologiudviklingspuljen

Egentlige resultater med teknologiudviklingspuljen er det endnu ikke muligt at høste, da første tilsagn blev givet for lidt over et år siden, og mange af projekterne løber over en årrække. Størrelsen af puljen vurderes fagligt set i forhold til formålet at være god. Det giver mulighed for at støtte lidt større projekter, og det har vist sig muligt at opnå tilstrækkeligt med kvalificerede ansøgninger til puljen.

Administrationen foreslår derfor, at de tidligere besluttede principper og rammer for udmøntning af puljemidler samt størrelsen af puljen fastholdes indtil videre. Det vil give mulighed for at opnå nogle større erfaringer med teknologiudviklingens anvendelse.

Endvidere foreslås, at teknologudviklingen evalueres efter 4 ansøgningsrunder med henblik på at vurdere, om de tidligere besluttede principper og rammer for udmøntning af puljemidler skal fastholdes eller ændres.

Forslag til justering af den økonomiske fordeling mellem puljerne fra 2025

I budget 2024 er afsat følgende til puljerne i 2024:

- Uddannelsespuljen: 23,8 mio. kr. + Socialfond 2,6 mio. kr.
- Kulturpuljen: 8,8 mio. kr.
- Udviklingspuljen: 10 mio. kr.
- Teknologiudviklingspuljen: 4 mio. kr.

Puljerne foreslås videreført, men med visse justeringer for 2025, 2026 og 2027, som bedre imødekommer visionerne i den nye udviklingsstrategi samt er en tilpasning til den efterspørgsel og de behov, som har vist sig i sidste strategiperiode.

Konkret foreslås, at der overflyttes 2 mio. kr. fra Uddannelsespuljen til Kulturpuljen, og at Udviklingspuljen reduceres med 2 mio. kr., som indgår i finansieringen af Teknologiudviklingspuljen. Denne er uændret på 4 mio. kr. pr. år. Forslaget indebærer, at der afsættes følgende til puljerne:

- Uddannelsespuljen: 21,8 mio. kr. + Socialfond 2,6 mio. kr.
- Kulturpuljen: 10,8 mio. kr.
- Udviklingspuljen: 8 mio. kr.
- Teknologiudviklingspuljen: 4 mio. kr.

Det foreslås, at forslag til justering af den økonomiske fordeling mellem uddannelsespuljen, kulturpuljen, udviklingspuljen og teknologiudviklingspuljen, herunder finansiering, indgår i budgetforhandlingerne for budget 2025.

Den politiske proces

Sagen forelægges Udvalget for Regional Udvikling den 27. februar 2024, Miljøudvalget den 5. marts 2024, Forretningsudvalget den 6. marts 2024 og Regionsrådet den 18. marts 2024.

Klimavurdering

Sagen har ikke som udgangspunkt betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien, men kan have positive effekter på klimaet, såfremt puljerne på området for Regional Udvikling i højere grad prioriterer indsatser, der bidrager til at klima- og miljømæssige samt bæredygtige initiativer.

Indstilling

Det indstilles, at Udvalget for Regional Udvikling og Miljøudvalget anbefaler Regionsrådet:

At tage statusnotaterne for puljernes anvendelse under regional udviklingsstrategi ”Fremtidens Syddanmark” til efterretning.

At godkende forslag til Uddannelsespuljens, Kulturpuljens, Udviklingspuljens og Teknologiudviklingspuljens fremtidige anvendelse.

At godkende de kriterier, som Uddannelsespuljen og Kulturpuljen anvender ved behandling af ansøgninger.

At forslag til justering af den økonomiske fordeling mellem Uddannelsespuljen, Kulturpuljen, Udviklingspuljen og Teknologiudviklingspuljen, herunder finansiering, indgår i budgetforhandlingerne for budget 2025.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 27-02-2024

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Vejledning vedr. ansøgning til kulturpuljen forelægges Udvalget for Regional Udvikling.

Kim Johansen deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Miljøudvalget den 05-03-2024

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Preben Friis-Hauge deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1: Budgetaftale 2024 vedr. serviceeftersynet af RU's puljer

Bilag 2: Statusnotat Kulturpuljen

Bilag 3: Statusnotat Uddannelsespuljen

Bilag 4: Statusnotat Udviklingspuljen

Bilag 5: Statusnotat Teknologiudviklingspuljen

Bilag 6: Notat om Kulturpuljen fremover

Bilag 7: Notat om Uddannelsespuljen fremover

Bilag 8: Notat om Udviklingspuljen fremover

Bilag 9: Notat om fremtidig Teknologiudviklingspuljen

Punkt 8: Orientering om aktuelle sager

24/361

Sagsfremstilling

Administrationen vil på mødet orienterede om aktuelle sager:

- Danske Regioners brev til miljøministeren om Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemsendelse af råstofplaner.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 05-03-2024

Administrationen orienterede bl.a. om Danske Regioners brev til miljøministeren om Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemsendelse af råstofplaner.

Preben Friis-Hauge deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 9: Forslag til besigtigelser i 2024

24/361

Resumé

Der forelægges forslag til besigtigelser i 2024.

Sagsfremstilling

Miljøudvalget har tidligere udtrykt ønske om at komme på besigtigelser, bl.a. til en jordrensningsvirksomhed og forureningerne i Grindsted og Himmark.

Administrationen foreslår, at der i 2024 afholdes to besigtigelser:

- Besøg i en aktiv råstofgrav på udvalgs mødet den 12. september 2024.
- Besøg på en jordrensningsvirksomhed i Kolding på udvalgs mødet forventeligt den 14. maj 2024, alternativt på udvalgs mødet den 2. april eller 10. juni 2024.

Besøg i en aktiv råstofgrav på udvalgs mødet

Regionsrådet skal hvert fjerde år tage stilling til, om råstofplanen skal revideres. Regionsrådet besluttede den 27. februar 2023, at det ikke var nødvendigt på daværende tidspunkt, men at beslutning om revision af råstofplanen skal genoptages i slutningen af 2024. Som optakt til arbejdet med en eventuel revision af råstofplanen foreslår administrationen, at miljøudvalget besøger råstofgraven ved Brylle sydvest for Odense. Her er der mulighed for at se en mellemstor råstofgrav i drift og se et tilstødende udlagt graveområde, hvor der endnu ikke er gravet. Ved denne råstofgrav er der desuden en række naboer i kort afstand fra graven.

På det foreslåede tidspunkt er det administrationens forventning, at miljøudvalget har behandlet en redegørelse for råstofsituationen i Region Syddanmark, der er første, lovpligtige trin den i proces, der går forud for beslutningen, om råstofplanen skal revideres.

Besøg på en jordrensningsvirksomhed i Kolding

På besøget i jordrensningsvirksomheden i Kolding vil udvalget få en rundvisning og indblik i arbejdet med håndteringen af den forurenede jord, herunder

- Hvor kommer jorden fra, og hvad er indholdet af forurening?
- Rensning og behandling af den forurenede jord – hvilke stoffer og hvordan foregår det i praksis?
- Genanvendelse – hvad kan genanvendes og hvordan?
- Deponering – hvad deponeres og hvor?

Det endelige tidspunkt for besigtigelsen er ved at blive aftalt med virksomheden.

Endelig foreslås, at miljøudvalget besøger forureningerne i Grindsted eller ved Himmark Strand, når der skal påbegyndes en oprensning.

Indstilling

Det indstilles,

At forslag til besigtigelser i 2024 godkendes.

Beslutning i Miljøudvalget den 05-03-2024

Forslag til besigtigelser i 2024 blev godkendt.

Besøget på en jordrensningsvirksomhed i Kolding finder sted på udvalgmødet den 14. maj 2024 kl. 13.30-15.30 og besøget i en aktiv råstofgrav på udvalgmødet den 12. september 2024.

Preben Friis-Hauge deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 10: Eventuelt

24/361

Beslutning i Miljøudvalget den 05-03-2024

Annette orienterede om arbejdet i Danske Regioners Udvalg for Miljø og Klima.

Preben Friis-Hauge deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 11: Næste møde

24/361

Sagsfremstilling

Næste møde er tirsdag den 2. april 2024 kl. 10.00-13.00 i regionshuset.

Mødeplan for resten af 2024 er:

- Tirsdag den 14. maj 2024 kl.13.00-16.00
- Mandag den 10. juni 2024 kl. 13.00-16.00
- Mandag den 12. august 2024 kl. 15.00-18.00 (RESERVERET)
- Torsdag den 12. september 2024 kl.13.00-16.00
- Tirsdag den 8. oktober 2024 kl. 13.00-16.00
- Tirsdag den 12. november 2024 kl. 13.00-16.00
- Tirsdag den 3. december 2024 kl.15.00-18.00

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 05-03-2024

Næste møde er tirsdag den 2. april 2024 kl. 10.00-13.00 i regionshuset.

Preben Friis-Hauge deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 12: Underskriftsside

24/361